

NEBEŠKA STORJA.

Igra za svetega Miklavža .

Joža vombergar.

60.--Din , v čemer je že všteta tudi
tantijena .

NEBEŠKA STORJA.

Igra za svetega Miklavža .

O s e b e : Sveti miklavž - nadzornik nebeške šole

Učitelj petja

Učitelj rokotvornega pouka

Luna - nadzornica domačega življenja

Mati

Stražnik

Hišni posestnik

Jožek

Belček

Limbar

Rubinček

Še več angelcev ?

Codi se v nebeški šoli, deloma na zemlji .

PRVA SLIKA .

Nebeška šola .

Razred, poln belo oblečenih angelcev, pred njimi za katedrom učitelj petja, oblečen v plavo haljo. Angelci so ljubki, rdečelični, s kodrastimi lasmi, učitelj je star, siv, na pol plešast (podoben sv. Petru), po zunanosti nekoliko komičen, toda v nastopu pred učenci umerjeno strog, mil in ljubezniv. - Razred sam je lep in okrašen, da izdaja vtis nebeške šole.

Učitelj stoji pred učenci in vodi petje :

Sonce čež hribček gre,

lunca pa za gore,

zvezdice presvetle

se potope ...

drumla, drumla, drumla, drumla, drumla di -

Zvezdice presvetle, se potope ...

Belček (pri zadnjih verzih zaostane in vleče, ko že vsi nehajo): ... se potope ...

/Vsi angelci v smeh. /

Učitelj: Mirno! ... Ja, ljubi Belček, kaj je to? Zakaj ne paziš na takt?...

Belček: Po - po - zabil sem ... !

Učitelj: Pozabil? ! V šoli se ne sme nič pozabiti! Zapomni si to ! Tudi drugi učitelji se pritožujejo nad teboj - da ne paziš, da si raztresen - splah, da si nemaren učenec !

Belček: Oprostite, gospod učitelj... saj bom odslej bolj priden ...

Učitelj: Bomo videli... Sicer pa ne vem, kako je kaj s tvojim posluhom.

No, poskusimo! Zapoj mi tale ton : aa! -

Belček (zapoje lepo in točno); Aa .

Učitelj (spremeni še nekajkrat glas, višje, nižje, Belček lepo odgovarja.):

Ha... posluh imaš in tudi glas, še prav lep - in če boš lepo pazil in se učil, boš kmalu lahko pel pred božjim prestolom. (Belčku gre na jok.) No, no, le potolazi se, Belček, saj ni tako hudo!

Bodi vesel, kot so drugi! Poglej jih, obrazi jim kaj žare od ve -

seljal (Priarčen smeh.) Ljubi otročiči, ali hočete, da vam povem povest - prav lepo in mično povest? (Vsi: Ah, dajte, gospod učitelj!) Dobro, sedite v klop in poslušajte! - (Angelci se mirno vsedejo v klopi in pozorno poslušajo). Nekoč je živel deček, po imenu Bucek. (Sme.) Res, Bucek so mu rekli, ker je bil tenek ko bucika, glavo pa je imel debelo kakor bučo. Tenek je bil pa zato, ker je bil revnih staršev in je bil vedno lačen - torej res ni mogel biti debel. Drugače pa je imel prav lepo krščansko ime: Francek. Ta naš Francek torej, ali Bucek, kakor so mu rekli, je bil zelo hudoben in poreden deček. (Belček medtem povesi oči.) Imej je vrhu vsega še to napako, da ni znal prav nič peti. Drž se je kot vrana na polju, kra- kra, ~~učet~~ učet se lepega petja pa sploh ni maral! In ko je prišel v šolo in videl, da drugi lepo pojo, mu je postalo hudo pri srcu, tudi on bi bil rad lepo zapel, kakor drugi, a njegov glas je bil tak, kot bi se koza drla na paši me-a-e kajne. Zato so se njegovi tovariši norčevali iz njega, kar seveda, ni bilo prav nič lepo in spodobno! Zato je postal silno užaljen in če je slišal koga lepo peti, ga je pretepel, da je bil ves črn. Še svojega bratca je pretepel, ki je znal lepše peti ko on. In če je slišal kozo, ki je meketala ali ozco, jo je tudi pretepel, ker je mislil, da se norčuje iz njega, da, preganjal je celo ptice, ene, ker so se drle, na primer srake, in druge, ki so lepo pele. Skratka, postal je mali razbojnik. Kadar pa je bil sam, pa je začel jokati in tarnati, zakaj je Bog drugim dal lepe glasove, njemu pa tako grdega. Nekoč ga je srečal star mož. Vprašal ga je, zakaj joče, in mu je Bucek potožil svojo bol. Da bi tudi on rad lepo pel, kakor drugi. Mož pa mu je dal star, umazan lonec, že ves zarjavel in mu rekel, naj potrka obenj. Bucek je potrkal - takole vidite (potrka ob ubit lonec). Lonec je grdo zapel. Potem pa mu je dal čisto novo skodelo. Njen glas (potrka ob lepo novo posodo, sliši se lep, zveneč glas) pa je bil lep in zveneč. In ga je vprašal: Kaj meniš; ti dečko, zakaj ta razlika? No, kaj menite dragi otroci, kaj mu je odgovoril? (Več glasov: jaz, jaz....!) No, pa povej ti, Rubinček!

Rubinček: Lonec je bil star in umazan ,zato je grdo pel. Skodela pa je bila lepa in čista, zato je pela lepo !

Učitelj: Prav dobro.Tako je tudi Bucek odgovoril. In mož mu je rekel: Vidiš, ti hočeš lepo peti, pa si grd in umazan,kot ta^be lonec! Lepa pesem pa more ^{priti} ~~ptiri~~ le iz čistega in plemenitega srca.Zato glej, da se poboljšaš in s pridnostjo boš lahko vse dosegel ! Deček si je te besede vtisnil v srce, pa je postal dober in plemenit otrok in kmalu je dosegel, kar je želel: postal je eden prvih pevcev v deškem zboru . -

Belček (prične med tem tiho jokati .)

Učitelj: Zakaj spet jokaš ,Belček?

Belček: Tako... lepo ste govorili ...

Učitelj: Oh,ti moj nežni otroki! ... No, pa naj bo za to uro dovolj.A drugo uro mi morate dobro paziti! Pride naš šolski nadzornik,sveti Miklavž.Glej,da boš tudi ti,Belček, dobro odgovarjal! Sicer ne bova prijatelja.Zdaj bomo pa še zapeli, potem pa brž na vrt,da se nekoliko razvedrite! Tam vas čaka vetrič s svojimi oblaki,da vas popelje nekoliko po nebu . A ko se oglasijo zvončki,se morate takoj vrniti! No, pa zapojmo !

/ Zapojmo kot prvič in Belček zdaj lepo poje v zboru ./

Sonce čez hribček gre ...

/ Nato vesel vrišč, dečki pohite iz šole; učitelj veselo gleda za njimi , nato se zamisli . /

(Sladka ,lahna godba tvori ozadje .)

Učitelj rokotvornega pouka, z raznimi igračami v rokah, pogleda v razred. Ko zagleda učitelja petja, vstopi .

Učitelj rokotvornega pouka(je mlajši,zelo ljubeznivega obličja,tudi živahnejši kot učitelj petja, a na prvi pogled je videti strog in odločen): Pozdravljeⁿ, tovariš! Gospod s teboj !

Učitelj petja(zamišljen): In s tvojim duhom ! ...

Učitelj rokotvorn.pouka:Zakaj pa tako zamišljen?

Učitelj petja(vzdihne in se zave): Premišljujem.Ne vem,kaj je s tem našim Belčkom.Vsi drugi učenci so tako veseli in družabni,on pa po - staja kar sam, zamišljen in žalosten, kot da mu ne ugaja tu v nebesih . In tudi ne^{pa}azljiv je !

Učitelj rokotvorn.pouka: Da, da ,resnica.Tudi jaz sem že to ugotovil.Vedno se ozira skozi okno in nekaj premišljuje.In če ga vprašam,niti ne ve,kaj sem ga vprašal?Nemaren dečko je postal !

Učitelj petja:Škoda! Zelo lep glas ima! Mogel bi ga postaviti v prvo vrsto pred božji tron! Pa noče ...

Učitelj rokotvorn.pouka :Treba ga bo prijaviti nadzorstvu. Ne gre drugače.

Učitelj petja:Počakajte! Morebiti pa se popravi, saj je drugače dobrega in plemenitega srca... Glej, čuvajka Luna gre.In kako mrkega obraza! Kaj neki spet naznanja !

Učitelj rokotvorn.pouka : Bo š pa že spet koga zatožila ...Nadzornica je stroga. Vse opazi .Tu nad oblaki ni nobene sence, v katero bi se mogel kdo potuhniti ! ...

Luna (stara ženska,mrkega obraza,resna in stroga,ne prekomerna,vidi se ji ljubeznivost in dobrotu, ki se za strogo zunanostjo skriva v njenem srcu): Bog z vama,gospoda učitelja !

Oba: Bog z vami, gospa čuvajka !

Luna: Neprijetno opravilo... Khm... Nerača tožim, ali služba je služba in ta mi vелеva vestnost in natančnost.Tu nad oblaki ni sence in nič mi ne more ostati skritega .

Učitelj petja:Da, gospa nadzornica,lahko si štejem v čast,da imamo tako izvrstno pomočnico ! Vzgoja naraščaja pač zahteva,da smo včasih tudi strogi in nevšečni, čeravno je neprijetno .

Luna: Pač,pač!Tu gori mora biti red ! A k redu je treba navajati pri korrenini,pozneje je prekasno! .. Khm ... To sem hotela reči - tale Belček -

Učitelj rokotvorn.pouka: Vidite! Že zopet Belček !

Luna: Da vam povem: vsi drugi pridno opravljajo svoj posel,moram jih pohvaliti! Vsak marljivo čisti svojo zvezdo -postavim Limbar - samo pogledjte njegovo zvezdo - večernico! Kako se sveti! Ali pa zvezdo severnico, ki je Rubinčkova! Potem pa Veliki in Mali voz, Mars in Venera! To so važne zvezde! Pa pogledjte Belčkovo! Ali jo sploh vidite ?

Učitelj petja: Res - sploh je ni več videti !

Učitelj roketvorn.pouka: Nemarnost, resnična nemarnost !

Luna: Pa kakšna nemarnost! Pa ga priganjam. Poglej, pravim, Belček, kako se svetijo večernica in druge zvezde! Tvoja je pa motna, zaprašena, kakor da je zarjavela! Ali ne vidiš, koliko prahu se dviga z zemlje- in dima iz vseh dimnikov, potem pa se zvezde zaprašijo in pobledé! Zato pa je treba urnih rok, vzemi oblaček v roke, pa jo očisti! Khm... Saj ne rečem, da ne dela; dela nekaj časa, potem pa kar obstane, se ozira doli na zemljo, zvezda pa ostane motna, kakor prej. Brez vsakega uspeha! ...

Učitelj roketvorn.pouka: Tu bo treba nekaj ukreniti !

Učitelj petja: Potožim stvar šolskemu nadzorniku. Morebiti ga on kako preobrne.

Luna: Saj res. Poskusite ! On je star prijatelj otrok, morebiti se mu pa posreči nagniti ga k poboljšanju .

/Zvončki naznanjajo pričetek pouka ./

Luna: Pa zbogom, gospoda! (Odide.)

Učitelj roketvorn.pouka: Zbogo, tovariš ! (Odide.)

Učitelj petja: Zbogom !

(Učenci -angelci se vrnejo in zasedejo klopi .)

Učitelj petja: Zdaj, ljubi otroci, pa lepo pazite in odgovarjajte na vsa vprašanja, ki vam jih bom stavil jaz ali pa gospod nadzornik , točno in na kratko ! - Glejte, že prihaja. Vstanite !

Učenci (vstanejo): Hvaljen bodi svetí Bog !

Sv.Miklavž: Na veke, amen !

Učenci: Pozdravljen svetí Miklavž ! -

Sv.Miklavž: Pozdravljeni, ljubi otroci ! -

Učitelj petja: Sedite !

Sv.Miklavž: No, ljubi moji otročiči! Kako vam gre šola? Slišim prav dobre, pohvalne stvari o vas. To me resnično veseli. Posebno v petju ste nãredovali, slišim. Petje je lepa umetnost. Bog jo je dal človeškemu rodu, da si lajša z njim svoje bridkosti že na zemlji, v nebesih pa, da mu prepeva večno slavo. Toda prava in resnično lepa pesem more prihajati samo iz čistega, plemenitega srca - ljudje z grdím značajem ne morejo lepo peti, kakor tudi struna ne zveni lepo, če je umazana in zarjavela! Pa to velja za ljudi,

ki so na zemlji, vi ste že rešeni vsega, kar vas more slabiti... Vem, otročiči, da znate že vsi prav dobro peti - a tudi med dobrimi se lahko razlike. No, gospod učitelj, kateri izmed Vaših učencev pa zna najlepše peti?

Učitelj petja: Najpridnejši učenec je - ne da bi drugih ne hvalil, ker pohvale so vredni skoraj vsi ... - Rubinček.

Sv. Miklavž: Rubinček! To je lepo, zelo lepo, Rubinček! A zakaj pravite "skoraj vsi?" Kdo pa med njimi ni vreden pohvale?

Učitelj: Gospod nadzornik... zelo nerad tožim - toda včasih je tudi to potrebno, če hočemo doseči uspeh. Najbolj hudo pa mi je, ker ima učenec, ki ga moram z bolečino v srcu pokarati, najlepši glas med mojimi pevci!

Sv. Miklavž: Najlepši glas? Če ima najlepši glas, ne more biti malopriden. (Ljubeznivo.) Kdo pa je ta mali malopridnež? Naj pride sem, da ga bomo videli!

Učitelj: Belček, pridi sem!

Sv. Miklavž (očetovsko ljubeznivo): Ah, ti, Belček? No, ljubi Belček, kaj pa je s teboj, da te mora gospod učitelj tako javno pokarati?

Belček (iht.).

Učitelj: Predvsem: ne pazi! Vedno se ozira skozi okno in če ga kaj vprašam, sploh ne ve, kaj sem ga vprašal. Neprestano je z mislijo drugje. In neprestano se cmeri, kot zdajle! Celo, kadar je sam. Lahko vprašate tudi učitelja rokotvornega pouka! In čuvajka Luna se je prejle pritožila, da ne snaži svoje zvezde. Vsi drugi jih pridno čistijo, da omenim zlasti Limbarčka in Rubinčka, ki čistita ve - černico in severnico. Kako se svetita njhovi zvezdi! Njegove pa še videti ni, vsa je motna in zaprašena!

Belček (iht.).

Sv. Miklavž: Ja, ljubi moj Belček, ali ne slišiš, kaj zoper tebe pričajo gospodje predstojniki? Alá je res vse tako, kot pravijo?

Belček (nekaj časa govori še iht, pozneje se umiri in pripoveduje lepo in prepričujoče): Gospod nadzornik... res je, da se razmišljen in nepazljiv..., toda ne morem drugače. Meni je tako hudo, vedno ^{me} me boli srce... in mi silijo solze v oči!

Sv. Miklavž: Srce te boli? Zakaj? Ali ti morda ni vseč pri nas v nebesih?

Zdaj si res še v šoli, a kmalu boš postavljen pred božji prestol in takrat bo še mnogo lepše!

Belček: V nebesih je lepo in prijetno. A kaj, ko pa sta moj bratec na zemlji in moja ljuba mamica taka revčka - niti kruha nimata, da bi se vsaj enkrat popolnoma nasitila.

Sv. Miklavž: Tako? To je kaj drugega. Kako pa je ime tvojemu bratcu?

Belček: Jožek. Jaz pa sem bil Francek, dokler sem bil še na zemlji.

Sv. Miklavž: Aha, zdaj te poznam. Ti si bil torej tisti Francek, ki bi bil rad lepó pel?

Belček: Da, jaz sem bil tisti hudobni Francek. Jaz sem tisti deček, ki mu je dal stari mož dve posodi, da bi spoznal, zakaj ne more lepó peti! To me je tako ganilo, da sem se res poboljšal in potem sem mogel res lepo zapeti.

(Začudenje med učenci.)

Učitelji: Glejte, glejte, otroci! Kako čudovito!

Belček: In potem sem umrl in ker sem bil priden, sem prišel v nebеса. Ali na zemlji je ostala uboga mamica, ki me je imela tako rada in bratec Jožek, ki je zdaj še večji revež, ko nima več mene ... Oče pa je brez službe, pa pije žganje. Jožek mu mora vsak dan prositi vbogajme in prodajati cvetje po ulicah ... Potem mora ves denar prinesiti očetu. Samo včasih se mu posreči, da ga kaj skrije, da ga more dati mamici. - Mamica potem kupi kruha. Zdaj pa je zima na zemlji in mraz - doma pa nimajo nič drv, pa jih zebe ... Oče pa pride zvečer pijan domov, potem pa preklinja in pretepa Joška in mamico, ker Jožek pre malo nabere ... In kadar pogledam doli na zemljo, mi solze kar same pridejo v oči ... Gospa Luna se pritožuje, da ne čistim svoje zvezde. Saj jo čistim, kolikor morem. Pa kaj, ko pa mi pogled ves čas uhaja tja doli, pa mi spet nova solza kane na zvezdo, da je spet motna kakor prej! ...

Sv. Miklavž: Ubogi Belček! Vse se mi zdi, da so tvoje besede bridko resnične. No, pa pogledajmo za hip tja doli, da se tudi gospod učitelj prepriča o tem.

Učitelj: Toda - zemljo zakrivajo zdaj gosti oblaki - težko bomo kaj videli na zemljo!

Sv. Miklavž: Pa pokličite veter, da jih razpiha! Oblak pa naj nas ponese dol, da bomo lahko od blizu videli bridko resnico.

/Začuje se hud veter. Izpod odra prihaja umeten oblak, ki vse zavije v neprodinost! Med tem godba, ki ponazoruje vihar.)

Strážnik (vse godba o (Z a s t o v.)) (steče): Vi ste torej mati tega paglavca? Kje je... DRUGA SLIKA.

Mati (plaho): Zema (Hiša bede.) vrne.

(Silno revno delavsko stanovanje, iz katerega naravnost veje mraz in beda.)

Hišni lastnik (oblastno hodi po sobi, tipa in ogleduje revno opremo, ki mu ničesar ne obeta): Kratkotako, sit sem teh večnih obljub! Hočem denar ali pa se poberite iz hiše! Še jutri pošljem hlapce in biriče, da izprazniijo stanovanje!

Mati (revna žena, slabotna, sestradana, vsa obupana:): Gospod, za božjo voljo vas prosim, potrpite vsaj še tri dni! Morebiti mi posodi moja sestra, da -

Hišni lastnik: To pesem o vaši sestri že slišim stotič! Pa naj vam se - stra jutri da, zakaj bi moral jaz čakati še tri dni?

Mati: Lepo vas prosim - Bog naj vam povrne za dobroto!

Hišni lastnik: Če ste že v taki žlahti z Bogom, naj pa rajši kar vam da - jaz ne maram imeti poslovnih opravkov z njim! Torej do jutri hočem imeti denar, ali pa vas vržem na cesto! Meni je dovolj čakanja! Zbogom!

Mati (za njim): Gospod - lepo vas prosim - v imenu božjem - vsaj tri dni... (vrne se vsa obupana): ... Jezus Marija - kaj naj storimo? ...

Ali naj na cesti - od mraza in lakote poginemo?... O sveti Bog, ti nam pomagaj! ... (Tiho:) Srečen Francek, ki si že tam gori - angelček! ...

/Od zunaj se začuje jok in vpitje stražnika nad Joškom.)

Stražnik: Ali hočeš, da ti jih namečem s palico? Ti potepuh ti pobalinski!
Mati (prestrašeno): Jezus, kaj pa se je zgodilo? ... Jožek...

Stražnik (privede Joška v sobo; v roki nosi šopek ovenelega cvetja); Kje so torej tvoji starši?

Jožek: Tukaj. Mama je.

Mati: Kaj je naredil?

Stražnik (sune dečka od sebe, da se opoteče): Vi ste torej mati tega paglavca? Kje pa je oče?

Mati (plaho): Zdema je. Zvečer se vrne.

Stražnik: Povem vam, če ga najdem še kdaj na ulici, da bo nadlegoval ljudi s tem cvetjem, bomo zaprli vas in moža! - Kje si dobil to cvetje?

Jožek: Pri vrtnarju!

Stražnik /zažene cvetje po tleh/: To je navadno beračenje, ki je pa v mestu prepovedano! Zadržite ga! Zadnjič vam torej zabičam: če ga najdem le še enkrat, boste kaznovani vsi skupaj! Vi ste odgovorni za otroka!

Mati: Še sem odgovorna, ga moram tudi nasititi. S čim pa naj se preživljam? Ali naj lakote umremo?

Stražnik: Mene to nič ne briga! Delajte, kot delamo drugi!

Mati: Saj bi delali, če bi mogli. A oče že mesec dni ne najde zaslужka, jaz pa sem bolna. Kaj naj potem storimo?

Stražnik: To mene nič ne briga! Ali naj jaz skrbim za vas? Beračenje je prepovedano in - konec! Zbogom! (Odide.)

Nekdo: (zunaj): Prav je, le povejte jim, kar jim gre! Po vseh ogljih se vam nastavlja ta nadloga beraška - to je že prenesramno! Pozaprite sodrgo, saj samo škoduje ugledu mesta in tujskemu prometu!

Stražnik/zunaj: Reveži so, kaj hočemo. Saj se mi smilijo - a postava je postavaj! ...

Nekdo: Še smilijo se vam! Ta je lepa! Ha - ha - ha! ...

(Mati in sin preplašeno poslušata razgovor.)

Mati: Sam Bog nam zdaj pomaga! ...

Jožek: Oh mama, jaz ne bom šel več na ulico ... Ne morem ... Vsi vpijejo nad menoj in vsak ščuje stražnike na me! ... Ne morem več!

Mati: Ubogi otrok! ... Kaj pa poreče oče?... Saj naju ubije! ...

Jožek: Dokler je bil še Francek, sem laže prosil - on je bil pogumnejši - jaz pa se tako bojim ...

Mati: Moj ljubi otrok, potem pa moramo umreti! Nimamo ničesar več...

Jožek: Kaj pomaga, ko pa nam oče vse zapije! Saj nič ne ostane. Oh, kako sem lačen! ... -(Mati prinese skodelico.)

Mati: Na, tu imaš skodelico čaja! Kruha nimamo .

Jožek (slastno srebrne): Oh, pa je tako grenak !

Mati: Sladkorja ni več, Joško; ni drugače... Izpij, da se ogreješ !
Koliko si nabral ?

Jožek: Sedem dinarjev. Alé naj skočim v trgovino po sladkor ?

Mati: Samo sedem dinarjev? Jezus, kaj poreče oče ?

Jožek: Oče vedno pije ^{žganje} - pa naj ga enkrat ne pije!

Mati: Jezus, ne govori tako! Če te sliši !

Jožek: Pa naj sliši - jaz ne morem več ~~predaja~~ prosjačiti za njegovo žganje! Kupil bom kruh in sladkor! Tudi ti si lačna - in bolna !

(Od zunaj se začuje razsajajoči moški glas.)

Mati: Jezus, Marija! Oče? ...

Jožek (v strahu zajoka): Mati! ...

Lastnik hiše (od zunaj): Če do jutri opoldne ne plačajo stanarine, jih brez usmiljenja postavite na cesto !

Ženski glas: Smilijo se mi, reve. A če zahtevate ...

Lastnik hiše: Zahtevam! Dovolj mi je tega! Že leto dni čakam na denar. Ali sem za božjo milost zidal hišo ? ...

Mati: Sam Bog nam zdaj pomagaj! ... Jutri nas poženejo na cesto ...

Jožek: Na cesto? Oh, zunaj je tako mraz in burja brije !

Mati: Kriste, usmili se nas! (položi Jošku roko na glavo) .Najbolje bi bilo, če bi nas Bog vse skupaj vzel k sebi, kakor je Francka... Jezus, kaj je s teboj, Jožek ?! Čelo imaš vroče kot žerjavico!

Jožek: Ne vem, mama. Samo strašno me zebe - ves se tresem! ...

Mati: Prav kakor Francek! ... O Jezus, usmili se nas! ...

Jožek: Tako mrzlo je v sobi ! Dajte, mama, zakurite peč!

Mati: Zadnja drva so tu... a kaj bo jutri?... Pa naj bo, Jožek, bôlan si!
Pojdi brž v posteljo! Jaz pa skočim v trgovino. Daj mi denar!

Jožek: Na! - (V strahu:) A kaj poreče oče? ...

Mati (odločno): Naj poreče, kar hoče! Kruh je prvo! Zdravje je prvo! Pa naj se še on enkrat odreče - svojemu žganju!

(Od zunaj se začuje pijani moški glas: Kaj, mene ... bodo metali iz hiše? Tako mu povejte... samo mrtvega me bodo nesli ven.??) A z menoj vred bodo nesli mrtvega še nekoga drugega! ... Ste razumeli?!

Jožek (prestrašen): Oče! ... (Se stisne k materi, ves tresoč se od strahu.

Mati (prav tako prestrašena): On! ...

Jožek (zajoka): Mama! ...

Mati (obupano): Kriste, usmili se nas! ...

(Z a s t e r .)

T R E T J A S L I K A .

(Isto pozorišče kot v prvi sliki.)

Sv. Miklavž: Ubogi moj Belček, zdaj resnično vidimo tvojo žalost in se nam smiliš. Gospod učitelj bo pač popravil svoje mnenje o tebi in tudi čuvajka Luna ne bo več smela tako mrko gledati nate.

Učitelj: Oprosti, dragi Belček, vidim, da sem ti delal krivico! ... Pa bom popravil po svojih močeh in te priporočil najvišjemu prestolu!

Belček: Saj nisem nič hud na vas, gospod učitelj! Vi ste bili vedno tako dobri z menoj! ...

Sv. Miklavž: To krivico ti moramo popraviti! Poplačali ti jo bomo s tem, da bomo pomagali tvoji mami in bratcu. Tvoj oče bo opustil žganje in dobil bo službo. In tvojemu bratcu ne bo treba več prosjačiti in mati bo ozdravela.

Belček: Oh, tisočkrat zahvaljeni, gospod nadzornik!

Sv. Miklavž: In še z nečim te bomo poplačali, Belček. Danes gremo na zemljo, obdarovat pridne in kaznovat poredne otroke. Pa se ~~ga~~ oglasimo še pri tvojem bratcu. Neki dobri in bogati gospe bom vdihnili misel, da mi bo naročila zanj. Nekaj pa vzamemo s seboj, zlasti igrače, ki jih ima vsak otrok tako rad. Ali ste vi kaj pripravili? (Vsi: smo, smo!) No, bomo videli, kaj ste ^{na}pravili pri rokotvornem pouku!

Učitelj: Pokažite, otroci!

Rubinček: Jaz sem pripravil konjiča, ki zadaj piska! (Zapiska.) Psička, ki laja! (Glas psička.) Mačko, ki mijavka. (Glas mačke.) Kozo, ki meketa. (Glas koze.) Telička, ki veka! (Glas telička.) In žabo, ki reglja. (Glas žabe.)

Limbarček: Jaz pa leseno piščalko (zapiska), pa trobento (glas trobente), pa orglice (glas orglic), pa harmoniko (glas harmonike), pa klavirček (glas malega klavirčka) in še ropotuljo (glas ropotulje).

Belček: Jaz pa muziko, ki se vrti z roko (glas), petelinca, ki kikirika (petelinček), ptička, ki žvrgoli (žgolenje ptiča), oslička, ki riga (glas oslička) in kravico, ki muka (mukanje), potem pa urico, ki poje, eroplan in pisane konjiče! (Te igrače se lahko poljubno naštevajo in prikazujejo. Lahko so tudi drugačne.) In zdaj je prišel čas, da odidejo v -

Sv. Miklavž (se smeje in hvali): Lepo, lepo! In to ste se vse naučili v šoli?

Zares lepo! so pripravljena. Spustite, angelci, nebeske stopnice

Belček: In vse to boste nesli mojemu bratcu?

Sv. Miklavž: Izbrali bomo najlepše. Tvoj bratec, ki toliko trpi, da še tebi vnema bolečino tu v nebesih, to pač zasluži! Tebi ž pa bomo dali veliko pohvalo, zakaj tvoje srce je zares plemenito in dobro. Ali boš zdaj vesel in boš pazil v šoli?

Belček: Pa še kako! Srce mi kar poskakuje od veselja!

Sv. Miklavž: V znak svojega posebnega odlikovanja pa ti bom dal še to veselje, da boš danes šel z menoj, ko pojdemo na zemljo. Ti, in Limbarček in Rubinček!

Belček: O, kakšna sreča! Tisočkrat vam hvala!

Sv. Miklavž: Vsi drugi pa me spremlijo do zemlje!

(Veselje med angelci.)

Učitelj: V znamenje tega velikega odlikovanja pa naj bo današnji dan prost pouka!

(Veselje med angelci.)

Belček: A zdaj mi dovolite, gospod učitelj, da grem osnažiti svojo zvezdo! Zdaj, boste videli, se bo pa svetila kakor luna!

Sv. Miklavž (se smeje): Le pojdi, Belček, in dokaži tudi mrki gospe Luni, da si dober dečko!

Učitelji: Poprej pa zapojmo še kako pesem, oda bo sv. Miklavž slišal, kaj ste se naučili v šoli !

(Zapoj): Sonce čez hribček gre ...

/: Z A S T O R :/

Č E T R T A S L I K A .

/Ta se uporabi le, če je združen z igro prihod sv. Miklavža./

(Sredi pozorišča v ozadju vodijo iz višine široke stopnice, ob obeh straneh zastori . Ti zastori naj spočetka zakrivajo stopnice ali pa naj bo ves oder zagrnjen z belo tenčico ; lahna godba v ozadju .)

Sv. Miklavž (v ozadju, slovesno): In zdaj je prišel čas, da obiščem ^{njihovem} zemljske otroke in jih obdarujem in kaznujem po ~~nih~~ zasluženju. Darila so pripravljena. Spustite, angelci, nebeške stopnice do zemlje ! Tisoči otroških src nas že nestrpno pričakuje . In božji blagoslov naj hodi z nami, da bo naša oblast nad oblastjo peklenško, ki nam pošilja v spremstvo kaznovalce malopridnih. Pod gorō nas čakajo rogatci - ne bojte se, ker naša moč je nad njihovo močjo ! Pa stopimo doli v imenu božjem !

(Godba trompet naznanja prihod Miklavžev. Istočasno se razgrnejo zastori (tenčica) in pokažejo se stopnice, pogrnjene s preprogo . Pod stopnicami se pojavijo parklji z nebrzdanim vedenjem , a na stopnice si ne upajo . Prikaže se sv. Miklavž v škofovskem ornatu, ki stopa po stopnicah v spremstvu angelov. - Sledi običajni nagovor in obdarovanje otrok.)

Univerzitetna knjižnica Maribor

S

II 23581

098508641

COBISS ©

KNJIŽNICA IVAN SKAFAR
SLOVENSKA KRAJINA